

OSSERVATORIO LETTERARIO

*** Ferrara e l'Altrove ***

Magyar nyelvű online melléklet - Supplemento online in lingua ungherese

<http://www.osservatorioletterario.net> - <http://xoomer.virgilio.it/bellelettere/> - <http://www.testvermuzsak.gportal.hu>

Ferrara, 2006. Február 15. Szerda

VISSZHANG

EGY FANTÁZIA-LINGVISZTIKAI ESET

MARIO ALINEI: «ETRUSZK: A MAGYAR EGY ŐSI FORMÁJA»

Il Mulino Kutatás, Bologna, 2003., 480 oldal

Angela Marcantonio recenziója¹

«Nyilván a hatásos címadásnak köszönhetően ez a könyv már publikálása előtt jelentős érdeklődést váltott ki a közönségben, legyen az szakértő vagy nem. Ez olyan cím, amely egy nem szakértő olvasóban azt az elképzelést szüli, hogy lingvisztikai és történelmi szakterületen valami forradalmi, nagy úrt betöltő tudományos felfedezés történt, mivel az etruszk nyelv eredete még vitatott kérdés. A szakértőből mély kételkedést vált ki: hogy lehet az, hogy egy nyelvész, mint a mi A.-nk arra a következtetésre jusson, hogy egy rokoni kapcsolat létezne a két történelmileg távoli és eltérő nyelv és nép között? Pontosan ezt akarom bemutatni az Olvasónak ebben a recenzióban. Más szavakkal: mint a nyelvtörténet és a magyar nyelvészet művelője (annak ellenére, hogy nincsenek közvetlen ismereteim az etruszk kérdésben) be szeretném mutatni, hogy A. hogyan érhetette el ezen megállapítását és hogyan támasztja alá egy alkalmazható, módszeres stratégia-sorozattal ezen hipotézisét.

Három részre tagolom a recenziómat: 1) Olvasás előtt: általános jellegű reflexiók, egy nyelvészben hasonló címből adódó, még olvasás előtti elmélkedések. 2.) Olvasás után: a könyv alapvető részeinek elemzése és recenziója; 3.) Történeti komparatív² lingvisztika és a nyelvcsaládok: az elemzőmódszerekkel és lingvisztikai felosztással kapcsolatos általános észrevételek. [...]» *

* Az eredeti szöveget ld. lent.

¹ Angela Marcantonio olasz recenziója a pisai «Studi e Saggi linguistici» [«Lingvisztikai tanulmányok és esszék»] c. szaklapban jelent meg.

² Fordítói megjegyzés: Összehasonlító

Fordította © Dr. Bonaniné Tamás-Tarr Melinda
Osservatorio letterario
- Ferrara -

Un caso di 'fanta-linguistica'. Mario Alinei: "Etrusco: una forma arcaica di ungherese". Bologna: Il Mulino Ricerca. 2003, pp. 480.

Recensione di Angela Marcantonio

«Questo libro, ancor prima di essere pubblicato, ha già suscitato un notevole interesse di pubblico, specialista e non, sicuramente in virtù del suo titolo, efficacemente scelto. È un titolo che evoca per il lettore non specialista l'idea di una rivoluzionaria scoperta scientifica nel campo della linguistica e della storia, poiché colma una grande lacuna: la questione, ancora dibattuta, dell'origine della lingua etrusca. Nello specialista, il titolo suscita invece una profonda incredulità: come può un linguista, quale è il nostro A., pervenire a formulare la tesi secondo cui esisterebbe una relazione di parentela tra due lingue e tra due popoli appartenenti a mondi storici così lontani e diversi? È proprio questo ciò che intendo mostrare al lettore in questa recensione. In altre parole, in quanto cultrice di linguistica storica e di magiaristica (pur non avendo

una conoscenza diretta della 'questione etrusca'), vorrei mostrare come l'A. sia potuto giungere a formulare e sostenere una tale tesi adottando tutta una serie di 'stratagemmi' di carattere fattuale e metodologico.

Dividerò la mia recensione in tre parti: 1) 'Prima della lettura': riflessioni di carattere metodologico generale, riflessioni che un titolo del genere non può non suscitare in ogni linguista ancor prima di aver letto il libro; 2) 'Dopo la lettura': l'analisi e quindi la recensione vera e propria delle parti fondamentali del libro; 3) 'La linguistica storico-comparativa e le famiglie linguistiche': considerazioni generali sulla natura dei metodi di analisi e di classificazione linguistica. [...]»